

dei : quae in Sancta Dei Ecclesia praedicatur, & simul haereticum damnationem, de Catholicorum Episcoporum consensu, proposito edicto, fecisset omnibus manifestam, ac deinde per suas literas, & Legatos, reddens Apostolicae Sedis, & S. Joanni Papae II. debitum honorem, & reverentiam, pro singulari studio quod gerebat de unitate omnium, praesertim Orientalis tractus Ecclesiarum, illarumque Sacerdotum, cum ipso, ac ejus Sede, tamquam earum capite, servanda atque custodienda, etiam suae Fidei confessionem, ac illud ipsum edictum transmississet, humiliterque postulasset, suis illa literis, & Apostolicae Sedis judicio comprobari, atque ipsis quoque diebus B. Petro Principi Apostolorum praetiosa munera obtulisset, idem Sanctus Pontifex, & dignis cum laudum praeconiis extulit, & quae in ipso edicto continebantur, veluti Apostolicae doctrinae consentanea suo judicio atque auctoritate confirmavit. Cumque postmodum ipse Justinianus Imperator a Theodora coniuge depravatus, a Beato Agapito Pontifice vehementius contenderet, ut Anthimum Haereticum Patriarcham ad communionem admitteret, ejusque electionem confirmaret, eoque constantissime recusante minas precibus admisceret, Sanctus Pontifex zelo fidei incensus, exclamavit; Ego ad Justinianum Imperatorem Christianissimum venire desideravi, sed Diocletianum inveni; qua invicti animi constantia permotus Imperator, ac tandem erroris caligine deterfa, ad veritatis lucem emergens, seipsum totum ad parentis in Christo optimi voluntatem conformavit, Hominemque Haereticum loco deici, & Catholicum Episcopum Mennam ab eodem Sancto Pontifice consecrari, non solum patienter, sed etiam libenter tulit, praeclearo Christianis Principibus exemplo relicto, ut paternas Christi Vicarii adnotationes, & objurgationes, aequissimo animo ferrent, memores verbi Domini: Qui vos audit, me audit, qui vos spernit, me spernit.

Tyberii Constantini.

§.9. Jam vero Tyberii Constantini nomen cum laude commemorandum est, quem Urbis Romae Conservatorem appellare licet, quod eam a Longobardis gravissima obsidione oppressam, magnaque rei frumentariae angustia laborantem, largam frumenti copia ex Aegypto transmissa, a famis simul, & obsidionis calamitate, paternis Sanctae memoriae Benedicti I. Summi Pontificis cohortationibus liberaverit. Hic cum Sanctum Gregorium Magnum adhuc Diaconum disputantem audisset, Eutychiei Patriarchae, veram tractabilemque corporum resurrectionem negantis, librum statim comburendum in ignem iniecit. Idem Sanctae Crucis signum ita coluit, ut aliquando, cum humi eam in lapide sculptam vidisset, statim tolli, & decenti loco collocari iussit, ut jam minus mirandum sit, quod magnus Crucis cultor, Crucis imaginem in aureis nummis, elegantem ut videmus, curaverit exprimendam.

§.10. Commemorandus est etiam jure optimo Mauritius vir fortissimus, cujus filium idem Gregorius, cum adhuc Diocletianus Constantinopoli Apostolicum Legatum ageret, ex Sacro Baptismi fonte levavit, postea vero Pontifex factus, eidem Mauritio locupletissimum pietatis testimonium praebet, dum illum in suis epistolis hominem multarum lacrymarum, orationum, jejuniorum, & elemosynarum fuisse commemorat, certe de Apostolica Sede, & universa Italia egregie est meritis, quod exercitu comparato, Ducibus in Italia missis, Francorum auxiliis advocatis, omni denique diligentia adhibita, Longobardorum furor non mediocriter repressit.

Phoci.

§.11. Nec minori dignus est praeconio Phocas Imperator, qui cum de more conaretur se Catholicae Religionis defensionem perpetuum futurum, sanctissimo iuramento obstrinxit, & summam ab ipso Christo Domino Romanae Ecclesiae traditam auctoritatem, & potestatem praecclare intelligens publice edixit, ut eandem Sanctam Romanam Ecclesiam, tamquam omnium Ecclesiarum primam, atque caput omnes, & agnoscerent, & profiterentur.

Heraclii Augusti.

§.12. Hunc autem clarissimum coetum merito claudit Heraclius Augustus, novissimus eorum, quos supra enumeravimus, qui Sacrosanctam Crucem illam ipsam, in qua vitae auctor pependerit, & Mortem moriendo superaverat, decimoquarto anno, postquam venerat in potestatem Persarum, felicissime recepit, eamque suis humeris, abiecto Imperatorio amictu, calcisque contractis, in ipsum Calvariae Montem, in Passionis Christi memoriam, magna cum humilitate reportavit.

Hic Pontifex hanc numismata transmissit ad Imperatorem Reges & Principes, atque Cardinales alioque praestantissimos viros.

§.13. Nos igitur aliquam augustissimam eorumdem Imperatorum memoriae gratiam non immerito referre cupientes, carissimis in Christo filiis nostris Romanorum Imperatori electo, ac Regibus, & dilectis filiis nobilibus viris Principibus, quos in visceribus Christi gerimus quadam ex supradictis aureis numismatibus, singulare paterni Nostri amoris erga ipsos pignus misimus, ut ad similem virtutis, & Religionis laudem excitentur, & se Ecclesiae Romanae filios, Catholicorum Principum Successores, & Crucis Christi defensores esse crebrius reminiscantur, veteres in hoc quidem Sanctos Pontifices Praedecessores nostros, praesertim eorumdem Beatum Gregorium Papam imitati, qui Regibus, & Principibus, ac primariis viris, aureas Cruces, & claves parvulas, quae claves B. Petri dicebantur, mittere consueverant, quaeque collo appensa, & religiose gestata miraculis coruscabant, quadam vero alia ex eisdem numismatibus dedimus Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, reliqua vero eodem modo piis, & praestantibus Viris jam distribuimus.

Et eadem modo indulgentias deceret eas concedendo.

§.14. Ut autem ab omnibus, & singulis Christianis, quibus a Nobis tradita jam sunt, devotius ac religiosius, & cum spiritali animarum fructu gestentur, de-

cre-

crevimus ad Sanctissima Crucis honorem, & gloriosam memoriam Imperatorum, eadem numismata praecipuis gratis, & Indulgentiis amplissimis, ex nostra Apostolica benignitate insignire.

Gestantibus illa, & facientibus hic descripta.

§.15. Quamobrem de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Apostolorum ejus Petri, & Pauli auctoritate confisi universis, & singulis Christianis utriusque sexus, quodcumque ex his numismatibus penes se gestantibus, quoties eorum, aliquis ante salutiferam Crucis signum, aut facram aliquam imaginem pertransiens, aperto capite venerationem tribuerit, aut genuflexerit, orationem Dominicam, vel salutationem Angelicam pronunciando, toties ei centum annos, & totidem quadragenas.

Singulis autem diebus, si ter orationem Dominicam, salutationemque Angelicam, aut semel Psalmum, Miserere mei Deus, seu De profundis clamavi, devote recitaverit, annos ducentos, ac etiam totidem quadragenas.

Item quoties ad Deum mentem eleverit, illiusque divinam opem imploraverit, etiam ducentos annos, & totidem quadragenas.

Si vero quocumque Dominico, aut festo die, coronam Beatissima semper Virginis Dei Genetricis Mariae, etiam pia devotione recitaverit, annos trecentos, & totidem quadragenas.

Ac si conscientiam suam mane, aut Vespere, cum emendationis proposito examaverit, ac de male antea facta vita veniam suppliciter a Deo misericordiarum Patre postulaverit, similiter trecentos annos, & totidem quadragenas de sibi junctis, vel alias quomodolibet per eum debitis poenitentis, misericorditer in Domino relaxamus.

Atque ut eosdem fideles ad pietatis opera exercenda, eo etiam magis invitemus, eorum cuilibet, quoties pro hereticorum reductione, infidelium conversione, Christianae atque Orthodoxae Fidei propagatione, & Sanctae Matris Ecclesiae tranquillitate, & exaltatione, ac inter Principes Christianos pace, & concordia, Deum precando, orationem Dominicam, salutationemque Angelicam quinquies devote dixerint, easdem illas indulgentias, ac peccatorum remissiones, quae unam septem praecipuis Urbis Basilicis visitantibus concessa sunt, concedimus, & impartimur.

Quod si quis peccatorem a via perditionis, veluti ab haerese, blasphemia, aliisve ejusmodi sceleribus, & peccatis, ad viam salutis converterit, aut si certe in eo laboraverit, aut si inter discordantes pacem conciliaverit, aut quantum in se est, procuraverit, concedimus, ut sanctorum sacrificationum, jejuniorum, orationum, ac quorumvis aliorum piorum operum, quae in omnibus Ordinibus, & Congregationibus regularibus Sanctae Catholicae Ecclesiae sunt, non secus, ac si unicumque earum proprium membrum foret, eo ipso particeps efficiatur.

Praeterea, unicuique vere poenitenti, qui peccata sua alicui ex Sacerdotibus idoneis, & ad id approbatus confessus fuerit, & facram sumplerit Eucharistiam, aut Missam, si Sacerdos fuerit, celebraverit, quoties id fecerit, toties ei plenariam.

Aut si in mortis articulo constitutus, numisma collo appensus, aut quovis modo secum habuerit, pronunciato nomine Jesu, corde saltem, si ore nequiverit, etiam plenariam.

Atque itidem militibus, aut aliis, qui aliquid hujusmodi numisma secum habentes contra infideles, vel haereticos, aut alios S. R. E. hostes pugnaverint, praestitumque, si ibi eos mori contigerit, Jesu nomine ut supra invocato, pariter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, auctoritate praedicta, tenore praesentium, etiam misericorditer in Domino concedimus, & largimur.

Utque defectus, & negligentiae, animique distractiones, quae ex humana fragilitate in Divini Officii recitatione, Missarumque celebratione, vel auditione Sacerdotibus, aut Clericis, vel laicis contingere solent, aut horum etiam ob justum impedimentum praetermissio, ex devotissima hujus numismatis gestatione, Corona tamen Beatae Mariae Virginis pie recitata, aut saltem pronunciato Psalmo, Miserere mei Deus, suppleri, & compensari possint, eadem auctoritate concedimus, & indulgemus.

Numisma Ecclesiae tantum reliqui possunt.

§.16. Quicumque autem aliquid hujusmodi numisma habuerit ipsum pro suo arbitrio in testamento, aut alia ultima voluntate, cui voluerit, Ecclesiae, nec vero cuiquam alii, absque speciali nostra, aut nostrorum Successorum concessione relinquere, aut donare possit.

Quas Ecclesias tantum indulgentias consequantur.

§.17. Quam quidem Ecclesiam, in qua fuerit dictum numisma repositum, festis diebus Inventionis, & Exaltationis Sanctae Crucis, universis, & singulis Christianis utriusque sexus vere poenitentibus, & peccata sua confessis, devote visitantibus, similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem damus, concedimus, & largimur.

Numisma in testari decesserit, ut illud ad propinquorem ejus domicilio Ecclesiam cum eisdem gratis, facultatibus, & indulgentiis pertineat.

§.18. Quod si quis numisma habens ab intestato decesserit, volumus, ut illud ad propinquorem ejus domicilio Ecclesiam cum eisdem gratis, facultatibus, & indulgentiis pertineat.

In articulo mortis constitutus accomodari possit.

§.19. Cuicumque nihilominus in articulo mortis constituto de consilio ejus confessarii ipsi numisma liceat commodare, qui itidem omnes supradictas indulgentias, & peccatorum remissiones valeat obtinere.

Animabusque Purgatorii proficit, impletis hic enarratis.

§.20. Postremo ut animabus quoque Christianis in Purgatorio existentibus, quae per caritatem Domino Nostro Jesu Christo unite ex hac vita migraverint, quae antequam decederent aliorum Christianis suffragiis juvari meruerunt, de coelestibus Ecclesiae thesauris, quorum dispensatores a Domino ad animarum salutem constituti sumus, paterne subveniamus, divi-

divina miseratione confisi, concedimus, ut quoties quilibet aliquod ex hujusmodi numismatibus fecum habens, pro dictarum animarum salute, praemissa, eorumve aliqua adimpleverit, vel quicumque alius Ecclesias, in quibus eadem numismata reponi contigerit, dictis festis diebus Inventionis, & Exaltationis Sanctae Crucis visitaverit, ipsa anima, pro quibus id fecerit, efficacissimis Jesu Christi Domini Nostri meritis, ac ejusdem Beatae Mariae Semper Virginis, Sanctorum Angelorum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, omniumque Sanctorum, & Sanctarum precibus, & intercessionibus suffragantibus, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur.

Clausula hujus elargitionis praeservativa.

§.21. Praesentes vero literas, sub quibusvis similibus, vel dissimilibus indulgentiarum, & gratiarum revocationibus, suspensionibus, abrogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel Successores nostros Romanos Pontifices, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac in favorem Cruciate Sanctae, vel alias quomodolibet faciendis minime comprehendendi, sed quoties illae emanabunt, toties easdem praesentes ab illis exceptas, & nisi de eis expressa, & individua mentio fiat, adversus illas in pristinum, & validissimum statum restitutas, ac de novo concessas esse, & ceteri, & perpetuo validas, & efficaces fore, ac supradictis personis, & Ecclesiis, perpetuis futuris temporibus suffragari debere decernimus, & declaramus.

Clausula derogat.

§.22. Non obstantibus nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplorum fides.

§.23. Volumus autem, ut praesentium literarum exemplis &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo septimo, Kal. Decembris, Pont. nostri Anno III.

CXV.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Confirmatio privilegiorum Civitatis, Terrarum, & locorum Comitatus Esi cum nonnullis Statutis pro directione ejusdem Comitatus.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium ab ipsa materia petitur.

DE salubri Civitatum, Oppidorum, & locorum nostro, & Romanae Ecclesiae temporali dominio subiectorum statu sedula meditatione solliciti, ea pro Pastoralis Officii nostri debito constituimus in dies, quae ad illorum prosperum regimen, & gubernium spectare cognoscimus.

Sixtus Esi gubernator instituat.

§.1. Hinc est, quod Nos, qui ab ipso Pontificatus nostri initio in Civitate nostra Esina tunc per unum Praetorem sub gubernio Provinciae nostrae Marchiae regi solita nomine, titulo, statu, & essentia Praetoris,

illiusque officio hujusmodi ibidem Apostolica auctoritate perpetuo suppressis, & extinctis Civitatem Esinam praedictam, ac illius universum Districtum, Comitatum, Terras, Castra, & loca, eorumque Cives, Incolas, habitatores, personas, res, & bona, regimini, & gubernio unius Gubernatoris ibidem instituti cum omnibus honoribus, privilegiis, & praerogativis, quibus Gubernatores aliarum Civitatum d. Marchiae fruebantur, per quasdam subjecimus, & deinde nonnullorum querelis desuper interpositis adducti, extinctum officium Praetoris hujusmodi, in gubernium peculiare, salva tamen pro tempore existentis legati, seu Praesidentis, vel alterius Gubernatoris Provinciae praedictae superintendencia, ad instar Gubernatorum Civitatis Castellae, & Tuderti per alias nostras in forma Brevis literas ereximus, & institimus, prout in singulis literis praedictis plenius continetur.

Dicta Civitatis Statuta omnia, & Privilegia confirmat.

§.2. Eiusdem Civitatis nostrae Esinae, quae antiquitate, nobilitate, fertilitate, ac populi frequentia, praestantiumque virorum copia, & Territorii fecunditate plurimum celebris existit, decori, dignitati, & ornameto per amplius consulere, ac dilectos filios illius Communitatem, & homines, qui etiam in nostram, & Apostolicam Sedem subventionem nuper summam quatuor milium scutorum auri in auro 12. Julis monetae Romanae pro quolibet scuto hujusmodi computatis per dilectos filios Annibalem, Primum utriusque juris Doctorem, & Polidorum Baldasium eorum Concives, & apud Nos, & Sedem praedictam in hac parte agentes Nobis ad effectum causae onerosae praesentibus contentae obtulerunt, ac Depositorio nostro generali realiter, & cum effectu persolvi curarunt, grati animi affectu, condignisque favoribus, & gratis prosequi, & compensare volentes, nec non Communitatem, & homines, ac alios Incolas, & habitatores praedictos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequen. harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac ad instar aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, a quibus gubernia, & regimina variis temporibus instituta, & separata fuere, supplicationibus communitatis, hominum, & agentium praedictorum per eos, & dilectum filium nostrum Prosperum tituli Sancti Clementis Presbyterum Cardinalem Sanctae Crucis nuncupatum Nobis jam dudum humiliter porrectis inclinati, causa quoque, & praesentibus hujusmodi per Nos, & dilectum filium Thesaurarium generalem dictae Camerae primo, & deinde per dilectum filium nostrum Hieronymum Sanctae Mariae in Cosmedin Diaconum Cardinalem Mattheum nuncupatum diligenter cognitis, & examinatis, ac etiam dicto gubernio, ad quod Referendarios etiam Signaturae nostrae

tran-

transmissimus, ac omnibus aliis debita animadversione pensatis, suppressionem, ac extinctionem Officii Praetoris hujusmodi ratas, & gratas habentes, & innovantes, atque superintendentiam praedictam abrogantes, & abolentes, motu etiam proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnia, & singula statuta, Constitutiones, & Ordinationes Civitatis Esinae, illiusque communitatis, & hominum praedictorum, necnon privilegia, exemptiones, libertates, praerogativas, facultates, gratias tam spirituales, quam temporales, & indulta quomodocumque, & per quoscumque Romanos Pontifices pro tempore existentes ac Nos, & dictam Sedem, seu alios hactenus quomodolibet edita, & concessa, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Decretis non contraria, & quatenus illa in usu existant, nec sub ulla Apostolica revocationibus comprehensa, illorum omnium, dictarumque literarum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate tenore praesentium confirmamus, approbamus, & innovamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur favorabiliter adiciimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum, etiam substantialium defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Eam a cuiuscumque jurisdictione liberat, solumque Apostolicae Sedis subiect.

§.3. Nec non Civitatem ipsam Esinam, ac illius universum Districtum, Comitatum, Terras, seu Castra, & loca, eorumque Cives, Incolas, habitatores, personas, res, & bona, ab omni, & quacumque Jurisdictione, potestate, legatione, vicelegatione, gubernio, dominio, correctione, visitatione, regimine, superioritate, auctoritate, superintendencia, & facultate ordinaria, vel extraordinaria generali, vel speciali, tacite, vel expresse quomodocumque concessa, seu concedenda, Legatorum etiam de latere, Vicelegatorum, Praesidentum Gubernatorum, Judicum, Officialium, Vicariorum, Locatenen., & aliorum Ministrorum quorumcumque dictae Marchiae, vel alterius Provinciae, sive loci, etiam si de illis magis specialis, & expressa mentio habenda foret, ita ut ipsi, vel eorum aliqui in quibuscumque maximis, minimis, mediocribusque causis temporalibus, secularibus, profanis, criminalibus, civilibus, sive mixtis, in prima, secunda, tertia, quacumque alia instantia tam per viam simplicis querelae, quam etiam cuiuscumque appellationis, recursus, juramenti, etiam per horrecentiae, inhibitionis, bannimenti, edicti, & quemcumque alium modum etiam ratione, & occasione fideiussorum de non offendendo, & se representando datarum, sive dandarum, seu quae alias renovandae essent, & pacis inite, sive ineunda, ac induciarum fractarum, sive frangendarum, vel alias quomodolibet motis, & inchoatis, dummodo ad praesens non sint instructae, nec per compromissum introductae, & imposte-rum quomodocumque movendis, cogitatis, Ball. Rom. Tom. IV. Par. IV.

cuiuscumque qualitatis, & status existentibus, se amplius ex officio, sive ad Fiscum, sive partium instantiam intromittere, vel in Civitatem Esinam hujusmodi, ac illius districtum, Comitatum, Terras, Castra, aut loca, eorumque Cives, Incolas, habitatores, personas, res, & bona, ullam in eos jurisdictionem, potestatem, regimen, gubernium, visitationem, correctionem, superioritatem, auctoritatem superintendentiam, ac controversiam tam in Petitorio, quam in Possessorio amplius ullo modo, via, jure, causa, & forma exercere, aut quascumque sententias, censuras, & poenas promulgare nequeant, auctoritate, & tenore praedictis in omne avum, sine tamen Camerae nostrae Apostolicae Auditoris generalis ubique locorum Jurisdictionem habentis, ac Judicum, Commissariorum, quibus a Nobis, vel Successoribus nostris, sive ex Signaturae Rescripto, causa commissae extiterint, praedictis, penitus eximimus, & totaliter liberamus, ac nostro soli, & dictae Sedis regimini, gubernio, & Jurisdictioni cum omnibus, & singulis suis causis, juribus, & actionibus, servato tamen legum, & Canonum ordine, immediate, absque alicujus alterius recognitione, & superintendencia perpetuo subiciemus, ipsiusque Marchiae, & cuiuscumque alterius Provinciae, seu loci Legatis etiam de latere, Praesidentibusque, & Gubernatoribus desuper perpetuum silentium omnino imponimus.

Solius Gubernatoris regimini committit.

§.4. Necnon in ipsa Civitate Esinae, ejusque districtu, Comitatu, Terris, Castris, & locis praedictis unum amplum, absolutum, & peculiare gubernium ab omni legatione, & quocumque alio gubernio liberum, & exemptum pro uno Gubernatore a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus eligendo, & nominando, seu jam per Nos electo, & nominato.

Faculter talis Gubernatoris enunciat.

§.5. Qui nostro, & S. R. E. nomine contra alicujus Legati, vel Praesidentis, aut alterius Gubernatoris recognitionem, superintendentiam, aut dependentiam ac ab illis privative Civitatem Esinam, ac illius Districtum, & Comitatum, eorumque Cives, Incolas, habitatores, personas, res, & bona quaecumque regat, & gubernet, ac liberam, amplam, & omnimodam Jurisdictionem, potestatem, auctoritatem, & superioritatem in illam, & illos juridice exerceat, necnon Civiles, Ordinarias in prima instantia per Locumtenentem suum, vel Judicem ordinarium praedictae Civitatis tantum, itaut praeventioni locus sit, & de uno ad eorum alterum, qui non judicaverit, & demum ad ipsum Gubernatorem appellari possit, reliquas vero Civiles summarias videlicet, & executivas, necnon Criminales ac fideiussiones, paces, etiam inducias praedictas etiam antea sub dicta Curia generali semel, vel pluries initas, factas, impletas, aut innovatas, & de cetero sub ipsa Curia Esina ineundas, frangendas, impletas, & innovandas, ac pro initis, fractis, impletis, & innovatis respective habendas C c c

das Civitatis Efinæ, ac illius Districtus, Comitatus, Terrarum, aut Castrorum, & locorum prædictorum eorumque Civium, Incolarum, habitatorum, personarum, rerum, & honorum, ut præfertur, vel alias quomodolibet, ac quavis causa, & occasione motas, dummodo ad præfens non sint alibi instructæ, vel per compromissum introductæ, & in futurum quomodocumque movendas.

Cam. Apost. Auditoris, & Episcopi Ordinaris jus reservat.

§.6. Sine tamen Auditoris Generalis, & Judicum Commissariorum prædictorum præjudicio, & salva eorum Jurisdictione, ac exceptis causis Ecclesiasticis ad forum Ecclesiasticum pro tempore existentis Episcopi Efini, illiusque Curiam juxta formam Canonum, ac Sacri Concilii Tridentini Decretorum spectantibus, & spectaturis per se, suosque Ministros agere, tractare, audire, cognoscere, decidere, sineque debito, justitia mediante, terminare.

Aliarum similitum Civitatum privilegia communitate.

§.7. Omnibusque, & singulis honoribus, privilegiis, facultatibus, & præmunitiis, quibus Civitatum nostrarum Fanen., Anconitan., Firman., & Asculan., ceterique liberi Governatores, nostram tantum, & dictæ Sedis auctoritatem, Jurisdictionem, & Superioritatem immediate recognoscences de Jure, vel consuetudine, seu ex privilegio, aut alias vigore quarumcumque literarum Apostolicarum, quarum tenores, formas, compen. ac datas etiam præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, absque ulla pro-fus differentia uti, potiri, & gaudere libere, & licite possit.

Salarium gubernatoris assignat.

§.8. Cum salario, & stipendio alias aucto quinquaginta scutorum argenteorum monetæ illarum partium, si ipse Governator fuerit in aliqua Prælatuura constitutus, alioquin triginta scutorum similitum dumtaxat, pro quolibet mense juxta dictæ Civitatis Efinæ, illiusque Communitatis, & Hominum concilia olim celebrata.

Sportula &c. pro Causis Civilibus, & Criminalibus.

§.9. Et cum usu, & mantentione Capitulorum de, & super Sindicatu ac modo, & forma regiminis, tum etiam observatione taxarum de, & super sportulis, vel aliis solutionibus in Causa Civili, vel Criminali quomodolibet tempore dictæ Prælatuura præfari solitis, quæ salvæ, & illæ remaneant, donec alia condigna, & rationabilia Capitula, & Taxæ de, & super præmissis per Civitatem prædictam, illiusque Communitatem, & homines confecta fuerint, necnon cum omnibus aliis proventibus, emolumentis, honoribusque, & oneribus solitis, & consuetis auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo constituimus, erigimus, & instituiamus.

Claufulæ ad præsentium literarum firmitatem opportuna.

§.10. Insuper pro majori gubernii per præfentes instituti stabilitate, ac aliorum præmissorum omnium observatione, & mantentione, necnon Communitatis, & hominum prædictorum cautela, & securitate perpetua, & solemnè omnia, &

singula Sedis, & Cameræ Apostolicæ prædictorum bona Civitati prædictæ, illiusque Communitati, & hominibus obligamus, & hypothecamus, ac obligata, & hypothecata esse, necnon præfentes literas, ac omnia, & quæcumque in eis contenta, nullo umquam tempore de surreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis defectu, etiam Causarum, vel personarum etiam transeuntium, vel forensium, aut alia quacumque occasione in toto, vel in parte notari, argui, impugnari, invalidari, retardari, rescindi, ad terminos Juris reduci, in Jus, vel controversiam vocari, aut adversus illa quodcumque Juris, & facti, vel gratiæ remedium impetrari, seu etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus concedi posse, ac sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus ad tempus, vel beneplacitum, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & alios quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores, & Successores nostros, dictæque Sedis sub quibuscumque tenoribus, & formis, quandocumque, vel qualitercumque generaliter, communiter, specificè, & expresse factis, & faciendis minime comprehendendi, sed semper, & perpetuo ab illis excepta, & quoties emanabunt, toties in pristinum statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac etiam sub data per Communitatem, & homines prædictos eligenda de novo reconcessa, valida, firma, & efficacia existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, ac inviolabiliter observari debere, vimque, & robur veri, & validi contractus, ac efficacis obligationis inter Nos, ac Sedem, & Cameram prædictas ex una, nec non Civitatem prædictam, illiusque Communitatem, & homines partibus ex altera legitime ex titulo vere oneroso mediante solutione prædictæ summæ quatuor millium scutorum hujusmodi initi, & stipulati, ac etiam utriusque jurati obtinere, dictamque Cameram, ad Communitatem, homines, Incolas, habitatores, & personas hujusmodi in libero gubernio, ac juribus, & aliis præmissis tuendos immunes, indemnes, & exemptos conservandos teneri, & obligat. esse, ac fore, eandemque præfentes literas ad proban. plene solutionem summæ quatuor millium scutorum hujusmodi, ac quod illa in nostram, dictæque Sedis subventionem conversa fuerint, aliaque præmissa ubique tam in judicio, quam extra sufficere, nec alterius probationis adminiculum requiri.

Sic observandum in quocumque Tribunali.

§.11. Sicque per prædictos, ac quoscumque alios Judices Ordinarios, & Delegatos cujusvis auctoritatis, & potestatis etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis causa, & instantia perpetuo judicari, & definiti debere, necnon si fecus super his a quoquam qua-

Derogatio contrariorum

Pœnæ contra violatores.

quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

§.12. Districtus inhabentes prædictis Legatis etiam de latere, Vicelegatis, Governatoribus, Commissariis, Locatenen. Ordinariis, & Extraordinariis quavis auctoritate generali, vel speciali, specificæ, & expressæ fungen., & functionis, ceterisque Officialibus, Notariis, Executoribus, & Justitiæ Ministris quibuscumq. ejusdem Marchiæ, vel alterius Provinciæ, sive loci, ac omnibus, & quibuscumque aliis cujuscumque Dignitatis, Status, gradus, ordinis, & conditionis existent., & exituris, exceptis tantummodo Cameræ nostræ Apostolicæ Generali Auditore, & Judicibus, quibus a Nobis, vel a Successoribus nostris sive ex signature rescripto, cause commisse fuerint, ne sub indignationis nostræ respectu Cardinalium, & Excommunicationis respectu aliorum pœnis, quidquam contra præsentium tenorem dirigere, vel indirecte quovis quæsito colore attentare, aut alias illis quomodolibet contravenire audeant, vel præsumant.

Deputati & sequutores.

§.13. Et nihilominus dilectis filiis Curiam Curie Cameræ Apostolicæ Generali Auditori nunc, & pro tempore existent. ac Universis, & singulis Legatis etiam de latere, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiasticis Prælatibus, seu in Ecclesiastica dignitate constitutis motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus per præfentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios eadem præfentes literas, ac omnia, & singula in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictæ Civitatis, illiusque Communitatis, hominum, Incolarum, habitatorum, & personarum hujusmodi, seu alterius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præfentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac Governatores, Communitatem, cives, homines, Incolas, habitatores, & personas Civitatis Efinæ, illiusque Districtus, Comitatus, Terrarum, Castrorum, & locorum hujusmodi, illis omnibus, & singulis juxta eorundem præsentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum quempiam desuper quomodolibet molestari, & inquietari, vel perturbari: Contradictores quoscumque, vel rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac temporales, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimum super his habendis servatis processibus, illas sententias, censuras, & pœnas prædictas incurrisse, servata tamen forma Conc. Trid., declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

§.14. Non obstantibus Pii IV. de præfentem., & registran. in dicta Camera Apostolica gratis, & privilegiis illius interesse concernen. infra tres Menses a die imperationis, necnon Bonifacii VIII. de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, Constitutionibus, ac Terrarum, Castrorum, & locorum quorumcumque etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, usibus, stabilimentis, decretis, reformationibus, privilegiis quoque, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis illis, eorumque Legatis, Vicelegatis, Præfidentibus, Governatoribus, Locaten. Officialibus, Judicibus, & Ministris, & quibusvis aliis personis per prædictos, & quoscumque Rom. Pont. Prædecessores, vel Successores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus etiam per vias generalis Legis, & Statuti, & de Præfentem consilio, ac ex causis quantumvis gravibus, & onerosis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, ac concedendis, approban., & innovandis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificæ, expressæ, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, & in eis caveretur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præfentibus infererentur, pro plene, & sufficienter expressis, ac modos, & formas ad id observandos pro servatis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, eaque, & alia omnia in quantum præfentibus lit eris contrariantur, aut illis in eis contentis quibuscumque obesse, aut illorum executionem, & effectum retardare possunt, omnino revocamus, tollimus, & abrogamus, ac pro revocatis, sublatis, & abrogatis haberi volumus, & sufficientissime derogatum contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, per præfentes autem præjudicare Taxas, & oneribus tempore dictæ Prælatuura, ac Gubernii præfentis per Officiales ipsos, vel alios Camera nostræ, sive alteri solui solitis, vel consuetis, vel alicujus expensæ augmentum asserere, comitativis occasione dicti aucti Salarii, & Gubernii sic concessi, aut aliquod illis in fite, & causa inter eos in Camera Apostolica coram dilecto Filio Fabio Corneo ejusdem

C c c 2 dem

Fides danda
transumptis.
Dat. die 15.
Decem. 1587.
An. III.

dem Camera Clerico de, & super Introitibus, rebusque aliis indecisa penden. ac quibuslibet eorum Juribus, & Statui præjudicium etiam in minimo generare, seu aliquid desuper innovare non intendimus, quæ quoad hoc salva, & illæsa remaneant. §. 16. Ceterum volumus, ut &c.
Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 15. Decem. 1587. Pontificatus nostri Anno III.

CXVI.

Ex Regest. in
Secret. brev.

Erectio Collegii S. Bonaventuræ in Conventu Sanctorum XII. Apostolorum de Urbe Ordinis Minorum Conventualium.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ineffabilis Divinæ providentiæ altitudo, cujus natu ordinationem suscipiunt universa, jam inde ab ipso Apostolicæ prædicationis primordio Almam Urbem Romam adeo copiosis cœlestium gratiarum donis, ac prærogativis cumulavit, ut quæ antea per tot sæcula variis superstitionibus quasi quibusdam præstigiis decepta, ac seducta tenebatur, quæque fuerat erroris schola, tunc primum glorioso Beatissimorum Petri, & Pauli Apostolorum Martyrio Deo Omnipotenti consecrata, sinceritate, ac solida Christianæ Religionis doctrina illustrata divinæ sapientiæ, ac veritatis, sacramque literarum publicum Gymnasium esse inciperet, & ab ipsa, quæ Orbis terrarum regebat Imperium, tanquam a summa, ac primaria omnium Provinciarum sede in omnes partes lux illa veritatis se se diffunderet, quæ pro communi humani generis salute divinitus tradita, tunc recens per eosdem Apostolos in terra illa errorum caliginis Mundo fuerat revelata. Et exinde diversi Romani Pontifices nostri Prædecessores sancto propagandæ Fidei zelo accensi eam Pontificio munere dignissimam susceperunt curam, & sollicitudinem ut eandem Urbem, unde vera pietas, religio, & doctrina in omnes gentes, ac nationes perpetuo disseminanda erat, alii Religiosi, Collegiis, & Universitatibus, alii publicis, & sacrorum librorum Bibliothecis ornarent, atque augerent, sic quoque Nos, qui Regulari habitu Ordinis Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci ab ineunte ætate suscepto, illius Regulam, & Institutum solemniter, riteque professi sumus, cum Romæ in Domo ipsius Ordinis apud Sanctorum XII. Apostolorum Basilicam verbi Dei concionatoris, & postea Universi Ordinis Minorum Procuratoris, ac demum Magistri Generalis amplissimis muneribus fungeremur. Domum prædictam non modo fabricis, atque ædificiis, sed etiam Bibliotheca auximus, atque ornavimus non sine fragranti desiderio aliquod ibidem Collegium, ac divinarum literarum, Sacræque Theologiæ studium instituendi.

Pontifex se
hujus Ordinis
professum,
muniaque in
eo adimpleta
enunciat.

Quare nunc demum ad celsissimam

Pontificatus Sedem immensa Divina Clementia nullis nostris meritis proventi, rei optima perficiendæ propositum diutius non duximus differendum, cum præsertim hoc a Nobis exposulare videatur, non solum Apostolici muneris diyinitus fidei nostræ commissi sollicitudo, præcipuaque illa, qua Urbem hanc nostram Romam diligimus, charitas, & studium quo illius orandæ maxime flagramus, sed plane flagitat Beati Seraphici Francisci Regularis Ordo, ac quo tot summorum virorum doctrina, & sanctitate præstantium religiosa cohortes, & copia ad Ecclesiæ Dei propagationem, & defensionem prodierunt, ut quod olim se: Innocentius PP. III. Prædecessor noster præsignificavit dum Beatum Franciscum ipsius Ordinis Parentem, & Auctorem suis humeris Lateranen. Basilicam colabantem sustinere in somnis vidit, id inde communi bono Christianæ Reipublicæ ipse rerum eventus comprobavit.

Idem enim Franciscus ea sapientiæ suæ semina edidit, ea reliquit continentia, abstinentiæ, ac susceptorum pro Christo laborum tolerantia documenta, ut qui ejus Regulam sequuti sunt, quasi novæ sobolis fetus adoptati, ac salutaribus præceptis instructi perpetua futurorum temporum successione universa Catholica Ecclesiæ ornameto extiterint, siquidem multi ex ipsis sanctitate, atque eruditione insignes tanti Patris, & Magistri hortatu atque exemplo excitati, multis, variisque Provinciis peragratis, nationes in tenebris aberrantes ad disciplinæ Christianæ lucem revocarunt, ac convulsis vitiorum, atque errorum radicibus, Verbi Dei, quod velut imber de Cœlo descendens, terramque inebrians facit eam germinare, pia prædicatione mentes hominum focundarunt, & usque adeo præclari hujus Ordinis tum sanctitatis, tum doctrinæ odor jam inde ab initio in omnem Terram se diffundit, ita in dies magis hujus sanctæ familie Alumni juvante Domino profecerunt, ut piæ me: Gregorius IX. & Gregorius X. alique Romani Pontifices, etiam Prædecessores nostri ad res Ecclesiæ maximas gerendas, ejusdem Ordinis professores adhibuerunt, ac potissimum duos illos spectatæ pietatis, & doctrinæ, qui Legati Apostolici ab eodem Gregorio X. Constantinopolim missi Græcos ad S. Apostolicæ Sedis obedientiam, Tartaros ad Catholicam fidem reduxerunt, quin etiam constans opinio fuerit Seraphici Doctoris S. Bonaventuræ opera in Concilio Generali Lugdunen., idem egregie perfectum fuisse, & longum sit recensere ceteros complures ejusdem Ordinis Regulares, qui per illorum gloriosa vestigia pleno gradu incedendo continuata tot sæculorum serie ad nostram usque ætatem uberrimos ad Dei gloriam, & animarum salutem, in Sancta Dei Ecclesia fructus protulerunt.

§. 1. Cum itaque Monasterium S. Mariæ de Arabona S. Benedicti, vel Cisterciens. Ordinis nullius Diocesis, Provinciæ Theatin., quod bo. me. Jacobus Episcopus Por-

Jampridem hujus Collegii mentem induxerat.

S. Francisci ejusque Religiosorum in Religionem Christianam, & S. Sedem merito.

Atteuta itaque vacantia nonnullorum Beneficiorum hic enunciamur.

Portuen. S. R. E. Cardinalis Sabellus nuncupatus ex concessione, & seu dispensatione Apostolica in commendam, dum viveret, obtinebat, commenda ipsa per obitum ejusdem Jacobi Cardinalis, qui nuper apud dictam Sedem debitum naturæ persolvit, cessante, adhuc eo quo ante commendam ipsam vacabat, modo, necnon perpetua Cappellania sub invocatione Conceptionis, seu Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia Veliterna per obitum quondam Joannis Petri Ghislerii, alias de Consiliariis in d. Ecclesia dum viveret perpetui Cappellani apud Sedem eandem defuncti vacaverit, & vacet ad præsens, nullusque de dicta Cappellania præter Nos pro eo, quod dudum omnia Beneficia Ecclesiastica apud Sedem prædictam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni Nostræ reservavimus, ac ex tunc irritum, & inane decernimus, si secus super eis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obstitentibus supradictis, Nos qui pietatis, ac disciplinarum, & Theologiæ felices in Domino progressiones perpetuo fovere debemus, justissimis causis, & rationibus adductis, quod semper antea in votis habuimus, id re ipsa exequi volentes, eandem Basilicam a re: mem. Joanne PP. III. similiter Prædecessore nostro plurimis privilegiis decoratam, novo Collegio, ac studio divinarum literarum, Sacræque Theologiæ ornare, reque auge-re decrevimus, ad hoc, ut in ea Professoribus dicti Ordinis Minorum Conventualium ad studia sacrarum literarum hujusmodi occasio, & commoditas nostra, & Sedis prædictæ Beneficentia subministraretur, simulque novi operarii ad agri Domini culturam introducantur.

Collegium viginti Studentium in Conventu SS. XII. Apostolorum instituit.

§. 2. Motu itaque proprio, non ad aliquid Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, necnon militantis Ecclesiæ exaltationem, Divinique Cultus, & Orthodoxæ Fidei augmentum, ac Religiosorum prædictorum commoditatem, atque profectum in prædicta domo unum Collegium viginti ad minus ejusdem Ordinis Minorum Conventualium professorum in humanioribus literis, & ingenuis artibus nempe in Logica, Phisica, & Methaphisica, optime versatorum, ac alias juxta ordinationes, & statuta desuper faciendæ, & stabilienda qualificatorum, qui in hujusmodi Collegio tanquam uberrimo divinæ legis Seminario Sacræ Theologiæ Seraphici eximii Doctoris S. Benaventuræ tantum studiis insistere, & operam suam navare, atque in quatuor sententiarum libris ejusdem S. Bonaventuræ, quem inter præcipuos Ecclesiæ Sanctæ Doctores adscribendum, & orandum per specialem nostram Constitutionem declaravimus, continue proficere studeant sub unius præstantissimi, & exercitissimi Lectoris

Regentis nuncupandi doctrina, & disciplina, qui etiam legendo, interpretando, ac disputando, ut moris est in generalibus ejusdem Ordinis Minorum Conventualium studiis, eosdem Religiosos Collegiales exercere debeat, ut post peractum studiorum suorum hujusmodi cursum tanquam feraces prædicti agri dominici plantæ in Sacris Scripturis exponendis, interpretandis, ac publicis verbi Dei concionibus habendis aliisque spiritualibus officiis, & ministeriis obeundis, sanæ doctrinæ germina latius diffundere, & superabundantes fructus ad communem utilitatem, & salutem, Ordinisque Minorum Conventualium hujusmodi decorem producere valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituumus.

§. 3. Illique sic erecto, & instituto pro ejus dote, ac Lectoris, seu Regentis, & Collegialium hujusmodi sustentatione Monasterium prædictum, in quo, ut accipimus quatuor, vel quinque dumtaxat Monaci dicti S. Benedicti, vel Cisterciens. Ordinis ibidem a suis Superioribus, seu pro tempore existente dicti Monasterii Commendatore introducti ad præsens degunt, ejusque fructus, redditus, & proventus ad LX. florenos auri in libris Camera Apostolicæ taxati reperiuntur, & Cappellaniam hujusmodi, quæ sine cura est, personalemque residentiam non requirit, ac cujus, & illi forsân annexorum fructus, redditus, & proventus CCC. ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem valorem annuum, ut etiam accipimus, non excedunt, sive Cappellania præmissa, sive alio, & tam illa, quam Monasterium hujusmodi quibusvis modis, & ex aliorum quorumcumque personis, seu per liberam dicti Joannis Petri, vel alterius reservationem de Cappellania, ac cessionem cujusvis de regimine, & administratione Monasterii hujusmodi in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & testibus sponte factas, aut Cappellania per affectuionem alterius Beneficii Ecclesiastici, quavis auctoritate collat. vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod Cappellania collatio, & Monasterii hujusmodi provisio juxta Lateranen. statuta Concilii, aut alias Canonicas sanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta ipsaque Cappellania dispositioni Apostolicæ specialiter, aut alias generaliter reservata existat, & provisio dicti Monasterii ex quavis causa ad Sedem eandem specialiter, vel generaliter pertineat, ac de ipso Monasterio consistorialiter disponi consueverit, seu debeat, necnon super Cappellania, ac regimine, & administratione Monasterii hujusmodi inter aliquos lib. cujus statum, verumque, & ultimum Monasterii & Cappellaniæ prædictorum vacationis modum, etiam si ex illo quavis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resultat, præsentibus haberi volumus pro expressis pendeat indecisa, cum annexis, membris, bonis, proprietatibus jurisdictio-

Pro Dote Collegii Beneficia supra dicta assignat.

tionibus, iuribus, & praeinentiis suis universis, ita quod liceat ex nunc ipsius Collegii Lectori, seu Regenti, & Collegialibus pro tempore existentibus illorum omnium corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios nomine eiusdem Collegii propria auctoritate absque Iudicis, mandato, vel decreto, ac spolii, & attentatorum vitio libere apprehendere, & perpetuo retinere, eaque regere, & administrare, ac fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, & emolumenta Monasterii, & Cappellaniae, ac annexorum huiusmodi in suos, districtive Collegii communes usus, utilitatem, & necessitates convertere, Duceclani loci, vel cuiusvis alterius, licentia desuper minime requisita, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Abrogata in Abbacia sic unika Abbatiali dignitate Monachos ad alia Monasteria transire iubet.

§.4. Ac in ipso Monasterio dignitatem Abbatialem, nomenque, titulum, & denominationem Abbatis, necnon Conventualitatem, si qua sit, ac Sancti Benedicti, seu Cisterciensis Ordinem praedictum, illiusque statum, essentiam, & dependentiam Regularis eiusdem auctoritate, & tenore similiter perpetuo suppimus, & extinguimus, ipsosque Monachos ibidem degentes ad alia Monasteria, seu Regularia loca sui Ordinis ad id eis a suis Superioribus assignanda, vel alias ubi benevolos invenerint receptores, ita ut ea nunc deinceps in Monasterio unito praefato nullatenus permanere, nec ex illius fructibus, vel rebus, alimentis, vel ullum omnino subsidium, aut jus, vel actionem ibidem pretendere possint, sed statim habita praesentium notitia ad alia Monasteria, & loca huiusmodi nulla alia a Nobis expectata iussione, mentisque nostrae declaratione, sub excommunicationis latae sententiae, ac etiam carceris, aliisque arbitrio nostro imponendis poenis ipso facto per contravenientes incurren. transire debeant, ac Rector, seu Regens, ac Collegiales praefati ad alios Monachos in dicto unito Monasterio recipiendum, & admittendum, illisque alimenta ministrandum, vel aliud quidpiam praestandum minime teneantur, nec obligati sint, minusque ad id cogi, vel compelli valeant, transferimus.

Talis Monasterii onera Collegio imponit.

§.5. Necnon fundationem, & institutionem Monasterii huiusmodi, ac Missarum, Anniversariorum, & aliorum divinarum Officiorum, obligationes, commissiones, & Dofunctorum suffragia, si qua sint, ceteraque onera eidem unito Monasterio quomodolibet incumbentia in dicto Collegii ministeria convertimus, etiam commutamus.

Ei ceterorum Collegiorum Privilegia communicat.

§.6. Insuper eidem Collegio, illiusque Lectori, seu Regenti, Collegialibus, Scholaribus, Officialibus, Ministris, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, indultis, ceterisque gratis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia praedicti Minorum Conventualium, & quorumvis aliorum Ordinum Collegia, ad

quarumcumque bonarum literarum, & disciplinarum cultum, & propagationem ubique instituta, illorumque Rectores, Regentes, Collegiales, Scholares, Officiales, Ministros, & persona de iure, vel consuetudine, seu ex privilegio, etiam per viam communicationis, seu extensionis, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & aequo principaliter absque ulla prorsus differentia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac si illa eis specialiter nominatim, & expresse concessa, & communicata fuissent, auctoritate, & tenore praefatis pariter perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.7. Ut autem dicti Collegii prospere, ac felici regimini, & conservationi opportune consulatur, dilectum filium nostrum Alexandrum S. Eustachii Diaconum Cardinalem de Monte Alto nuncupatum, & eo vita sancto, alium ex familia nostra, si quis erit, sin minus antiquiorem ex Provincia Marchiae Anconitan. oriundum, & utroque cessante Protectorem praedicti Ordinis Minorum Conventualium pro tempore existentem S. R. E. Cardinalem eiusdem Collegii, illiusque Lectoris, seu Regentis Collegialium, Scholarium, Officialium, Ministrorum, & personarum, rerumque, & bonorum Protectorem, & Defensorem, cuius consilio, & ope omnia supradicta, & quaecumque alia in eis, & circa ea quomodolibet necessaria agantur, statuatur, & ordinentur, statuimus, & deputamus.

Cardinalem Protectorem ei assignat.

§.8. Praeterea Alexandro Cardinali, ac pro tempore existenti Protectori praedicto Lectorem, seu Regentem praedictum necnon una cum ipso Lectore, seu Regente Oeconomos, Officiales, Advocatos, Procuratores, ceterosque Ministros dicti Collegii deputandi, & amovendi, ac loco amovendorum alios sufficiens, necnon quaecumque statuta, ordinationes, & decreta circa eisdem Collegii, illiusque rerum, & bonorum spiritualium, & temporalium curam, directionem, regimen, & administrationem, quam Collegialium praedictorum receptionem, & admissionem, eorumque qualitates, victum, amictum, studiique cursum, ac tempus, per quod in dicto Collegio alii, & confoveri debeant, ac alias in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ipsiusque Ordinis Minorum Conventualium Regularibus Institutis non contraria faciendi, & edendi, ac illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, vel alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, ac alia ex integro condendi, que postquam edita, immutata, correctata, moderata, reformata, & condita fuerint, eo ipso dicta Apostolica aucto-

Facultates talis Protectoris enunciat.

auctoritate, confirmata, & approbata, sint, ac esse censentur, & ab omnibus, ad quos pro tempore spectabit etiam sub poenis in contravenientes statuendis observari debeant, plenam, liberamque facultatem concedimus, & elargimur.

Clausula pro praefatis C6. firuacionis perpetua firmi-tate.

§.9. Decernentes erectionem, unionem, annexionem, incorporationem, suppressionem, extinctionem, translationem, conversionem, commutationem, indultum, statutum, deputacionem, concessionem, facultatem, aliaque praemissa, ac praesentes literas nullo unquam tempore, sive pro eo, quod caussa, propter quas emanaverint, & facta sint, coram locorum Ordinariis, etiam tanquam praedictae Sedis delegatis, vel alibi examinata, verificata, & approbata, ac Ordinarii, Superiores, & Monachi praedicti, vel quicumque alii interesse habentes, ad id vocati non fuerint, nec eisdem praemissis consenserint, sive alias ex quibusvis causis quantumvis legitimis, & urgentibus de subreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu notari, impugnari, & invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illa quomodocumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari, seu etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus concessio uti posse, neque sub quibusvis illarum, ac unionum, annexionum, incorporationum, seu aliarum similiarum, vel dissimiliarum gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus, etiam in crastinum assumptionis ipsorum Successorum nostrorum, & cuiuslibet eorum ad summi Apostolatus apicem, ac alias quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis pro tempore emanatis, etiam si de praesentibus literis, earumque toto tenore, ac data specialis, specifica, & expressa mentio fiat, & minime comprehendendi, sed illis, ac quibusvis aliis contrariis non obstantibus in suis robore, & efficacia persistere, & quoties revocationes, suspensiones, limitationes, aliaque contraria praedicta emanabunt, toties in pristinum statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo etiam sub data per Protectorem, Lectorem, seu Regentem, Collegiales, & personas huiusmodi quomodocumque eligenda de novo concessa esse, suosque integros, & plenarios effectus sortiri.

Atque obsequantia.

§.10. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios ordinarios, & delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis causa, & instantia iudicari, & definiri debere.

§.11. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Camerinen., & Montis Alti Episcopis, ac dilecto filio Curiae Causarum Camerae Apostolicae generali Auditori per Apostolica scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios eisdem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Protectoris, Lectoris, seu Regentis, & Collegialium praedictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis, efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac Protectorem, Lectorem, seu Regentem, Collegiales, & alios praesentes, eorumque singulos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, & inquietari; contraditores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes per censuras, & poenas, Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas incurrisse declarando, easque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§.12. Non obstantibus praemissis, & quatenus opus sit nostris de non tollendo iure quaesito, ac gratis ad instar non concedendis, & unionibus committendis ad partes, vocatis interesse habentibus, veroque valore, etiam Beneficii, cui aliud utitur exprimendo, necnon Lateranen. novissime celebrati, & aliorum etiam generalium Conciliorum uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permittis, fieri, & de Monasteriis huiusmodi extra Consistorium disponi, ac beneficia unius Dioecesis, cum beneficiis alterius Dioecesis, uniri prohiben. necnon similibus mem. Bonifacii Papae pariter Praedecessoris nostri etiam, quae cavet, nequis extra suam Civitatem, vel Dioecesis, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam Diocesis a sine sua Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a dicta Sede deputati extra Civitatem, vel Dioecesis, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis suas vices committere audeant, seu praesumant, & in Concilio generali, edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monasterii, & Ordinis, ac Ecclesiae praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Praesulibus, Capitulis, Abba.